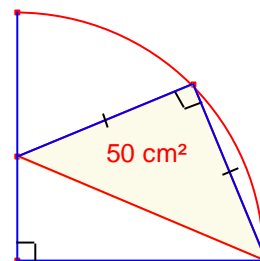

Problemes de Geometria per a l'ESO 303

3021.- Calculeu l'àrea del quadrant si té inscrit un triangle rectangle i isòsceles d'àrea 50 cm^2

Solució:

Siga el quadrant de centre O .

Siga $\overline{OC} = r$ el radi.

Siga el triangle rectangle isòsceles $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$

L'àrea és 50 cm^2

Aleshores, $\overline{AB} = \overline{AC} = 10$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle ABC$:

$$\overline{BC} = 10\sqrt{2}$$

Dibuixem les rectes AB, OC . Que s'intersecten en el punt K .

Per ser $A = 90^\circ$ \overline{KC} és diàmetre de la circumferència que conté el quadrant.

$$\overline{BK} = \overline{BC} = 10\sqrt{2}$$

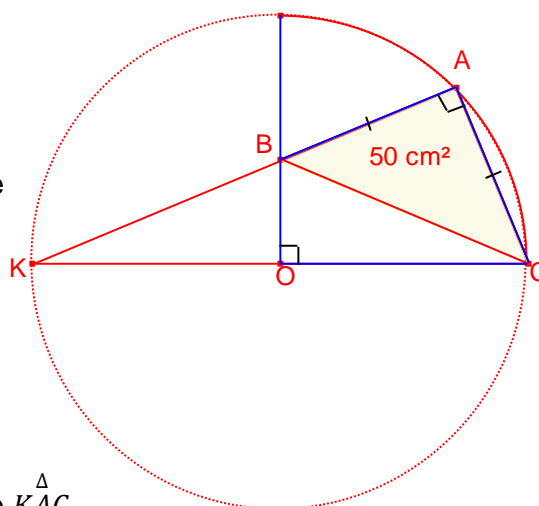
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle KAC$

$$4r^2 = 10^2 + (10 + 10\sqrt{2})^2$$

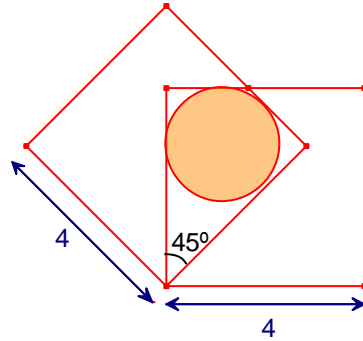
$$r^2 = 100 + 50\sqrt{2}$$

L'àrea del quadrant és:

$$S = \frac{1}{4}\pi(100 + 50\sqrt{2}) = \left(25 + \frac{25}{2}\sqrt{2}\right)\pi \approx 134.08$$

3022.- Donats dos quadrats iguals girats 45° amb centre un dels vèrtexs, calculeu el radi de la circumferència tangents als costats del quadrilàter intersecció d'ambdós quadrats.

Solució:

Siguen els quadrats $ABCD, AEF G$ de costats iguals $\overline{AB} = \overline{AE} = 4$

Siga $\angle DAE = 45^\circ$

Siga O el centre de la circumferència tangents al quadrilàter $AEKD$ de radi $\overline{OT} = r$

$$\angle TAO = \frac{45^\circ}{2}$$

$$\tan \frac{45^\circ}{2} = \sqrt{2} - 1$$

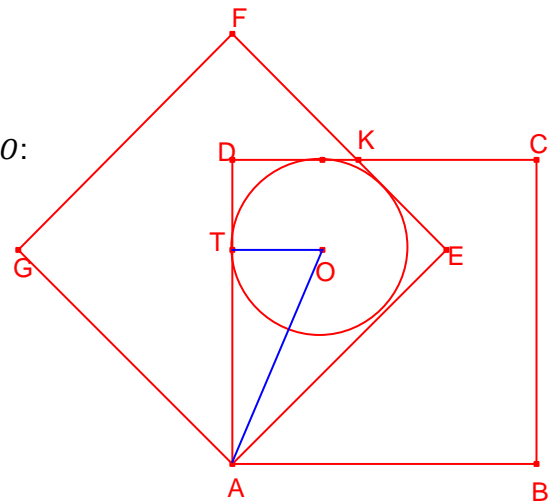
$$\overline{AT} = 4 - r$$

Aplicant raons trigonomètriques al triangle rectangle $\triangle ATO$:

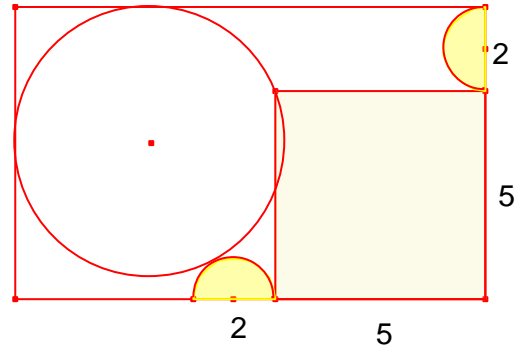
$$\frac{r}{4 - r} = \tan \frac{45^\circ}{2} = \sqrt{2} - 1$$

Resolent l'equació:

$$r = 2(2 - \sqrt{2}) \approx 1.1716$$

3023.- Calculeu l'àrea del rectangle exterior de la figura.

Solució:

Siga el rectangle exterior $ABCD$, $\overline{BC} = 7$.

Siga el quadrat $EBFG$ de costat $\overline{EB} = 5$

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OG} = r$

Siga P el centre de la semicircumferència inferior de radi $\overline{PE} = 1$

Siga $\overline{AE} = a$

Siga K la projecció de O sobre el costat \overline{AB}

Siga L la projecció de O sobre \overline{EG}

$\overline{OK} = 7 - r$, $\overline{OP} = 1 + r$, $\overline{KP} = a - r - 1$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle OKP$:

$$(1 + r)^2 = (7 - r)^2 + (a - r - 1)^2$$

Simplificant:

$$49 - 14r + a^2 + r^2 - 2ar - ar$$

$$\overline{OL} = a - r, \overline{LG} = r - 2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OLG$:

$$r^2 = (r - 2)^2 + (a - r)^2$$

Simplificant:

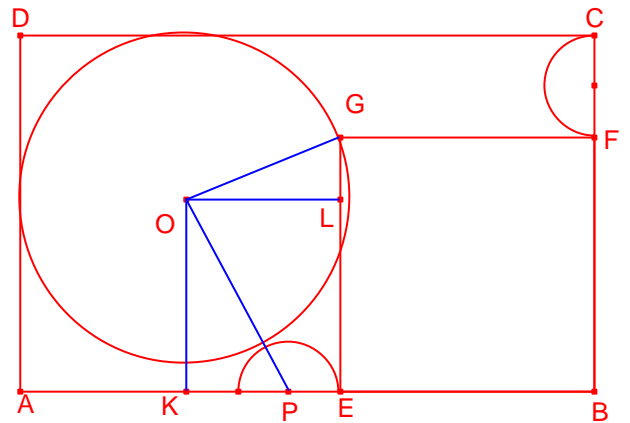
$$a^2 + r^2 - 2ar = 4r - 4.$$

Resolent el sistema format per les dues equacions:

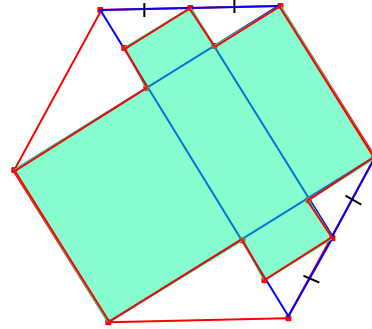
$$\begin{cases} a = \frac{25}{4} \\ r = \frac{13}{2} \end{cases}$$

L'àrea del rectangle $ABCD$ és:

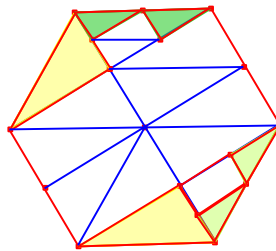
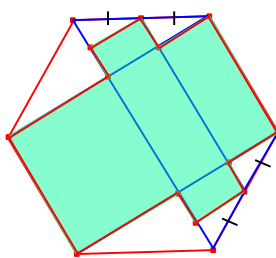
$$S_{ABCD} = \left(5 + \frac{25}{4}\right) 7 = \frac{315}{4}$$

3024.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea de l'hexàgon regular exterior.

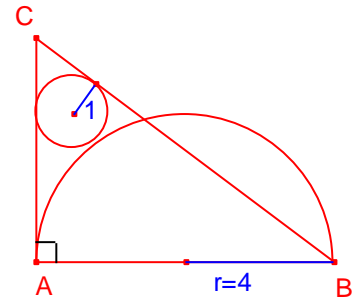
Solució:

$$2 \text{ (yellow triangles)} + 4 \text{ (green triangles)} = 1/6 + 1/12 = 1/4$$

$$1 - 1/4 = 3/4$$

3025.- Calculeu la mesura del catet \overline{AC} del triangle rectangle $\triangle ABC$.

Solució 1:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 8$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = 1$

Siga Q la projecció de P sobre el catet \overline{AB}

$\overline{OP} = 5, \overline{OQ} = 3$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PQO$

$\overline{PQ} = 4$

Siga la bisectriu \overline{CD} .

Siguen $\overline{CT} = x, \overline{AD} = a$

$\overline{AT} = \overline{PQ} = 4$

Els triangles rectangles $\triangle CTP, \triangle CAD$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{1}{x} = \frac{a}{x+4}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABC$:

$$\overline{BC} = \sqrt{64 + (x+4)^2}$$

Siga E la projecció del punt D sobre la hipotenusa \overline{BC}

Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle EBD$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

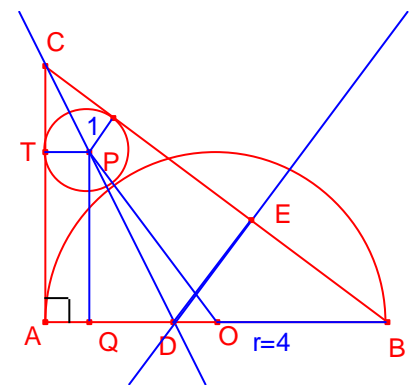
$$\frac{a}{8-a} = \frac{x+4}{\sqrt{64 + (x+4)^2}}$$

Resolent el sistema format per les dues equacions:

$$\begin{cases} x = 2 \\ a = 3 \end{cases}$$

Aleshores:

$$\overline{AC} = 4 + 2 = 6$$

Solució 2:

Siga $\angle ACP = \angle PCB = \alpha, C = 2\alpha$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = 1$

$\overline{CT} = x$

Siga Q la projecció de P sobre el catet \overline{AB}

$\overline{OP} = 5, \overline{OQ} = 3$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle PQO$:

$\overline{PQ} = \overline{AT} = 4$

$$\tan 2\alpha = \frac{8}{4+x} = \frac{2 \cdot \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{2 \cdot \frac{1}{x}}{1 - \frac{1}{x^2}} = \frac{2x}{x^2 - 1}$$

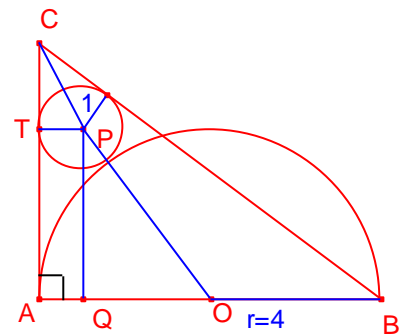
$$\frac{8}{4+x} = \frac{2x}{x^2 - 1}$$

Resolent l'equació:

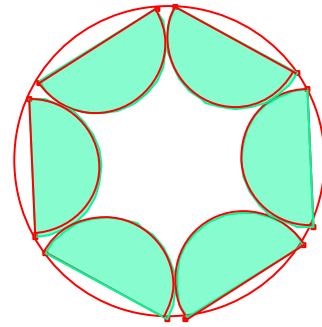
$$x = 2$$

Aleshores:

$$\overline{AC} = 4 + 2 = 6$$

3026.- Sis semicircumferències tangents, interiors a una circumferència.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OQ} = R$

Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PQ} = \overline{PK} = r$

Siga T el punt de tangència de dues semicircumferències.

$\angle POT = 30^\circ$

$\overline{OP} = 2 \cdot \overline{PT} = 2r$

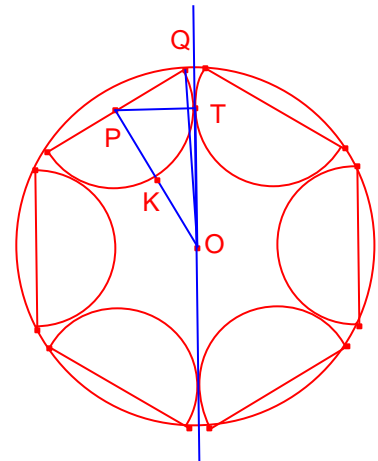
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPQ$:

$$R^2 = 4r^2 + r^2$$

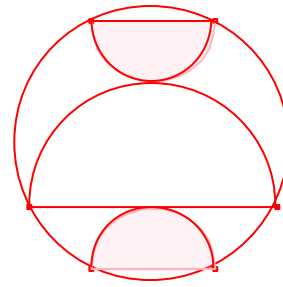
$$R^2 = 5r^2$$

La proporció de les àrees és igual al quocient de les àrees de 3 cercles de radi r i un cercle de radi R :

$$\frac{3 \cdot S_r}{S_R} = \frac{3 \cdot \pi r^2}{\pi R^2} = \frac{3}{5}$$

3027.- Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels dos semicercles iguals ombrejats i el cercle exterior.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = R$

Siga la semicircumferència de centre K i radi $\overline{KJ} = \overline{KP} = r$

$\overline{OP} = \overline{OQ} = a$

Siga la semicircumferència de centre Q i radi $\overline{QP} = \overline{QL} = 2a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OQL$:

$$R^2 = a^2 + 4a^2$$

$$R^2 = 5a^2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKJ$:

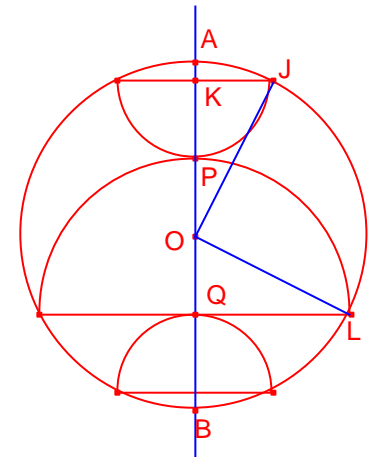
$$R^2 = r^2 + (r + a)^2$$

$$5a^2 = 2r^2 + a^2 - 2ra$$

$$r^2 - ar - 2a^2 = 0$$

Resolent l'equació:

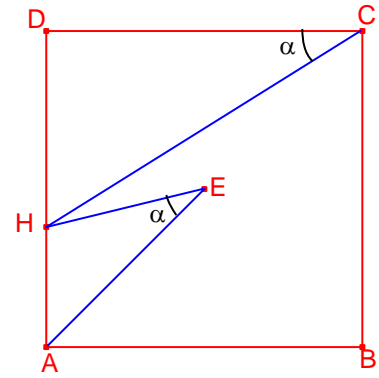
$$r = a$$

La proporció entre les àrees és la proporció entre dos cercles de radis r, R :

$$\frac{S_r}{S_R} = \frac{r^2}{R^2} = \frac{a^2}{5a^2} = \frac{1}{5}$$

3028.- Donat el quadrat $ABCD$ de centre E .
 Siga H del costat \overline{AD} tal que $\angle DCH = \angle HEA = \alpha$
 Calculeu
 $\frac{\overline{DH}}{\overline{AH}}$

Solució:
 Siguen $\overline{AB} = 1, \overline{DH} = x, \overline{AH} = 1 - x$
 $\angle HAE = 45^\circ$
 $\overline{AE} = \frac{\sqrt{2}}{2}$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle AEH$:

$$\frac{\frac{\sqrt{2}}{2}}{\sin(45^\circ + \alpha)} = \frac{1 - x}{\sin \alpha}$$

Simplificant:

$$\frac{1}{\cos \alpha + \sin \alpha} = \frac{1 - x}{\sin \alpha} = \frac{x}{\cos \alpha}$$

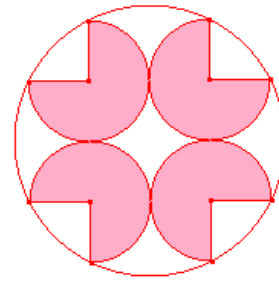
$$\tan \alpha = \frac{1 - x}{x} = x$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}$$

$$\frac{\overline{DH}}{\overline{AH}} = \frac{x}{1 - x} = \frac{\frac{-1 + \sqrt{5}}{2}}{\frac{3 - \sqrt{5}}{2}} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} = \Phi$$

3029.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OQ} = R$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = \overline{PQ} = r$

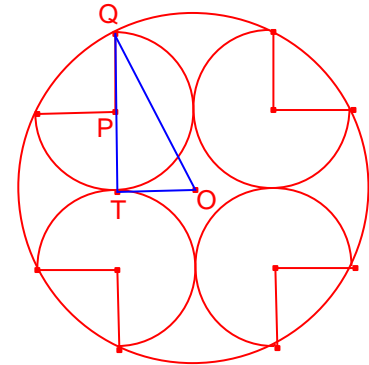
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTQ$:

$$R^2 = 4r^2 + r^2$$

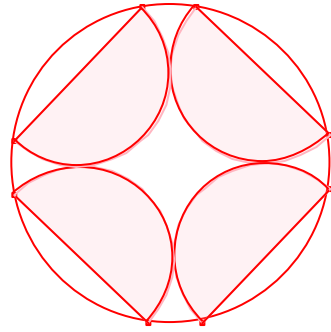
$$R^2 = 5r^2$$

L'àrea entre la zona ombrejada i l'àrea exterior és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_O} = \frac{4 \cdot \frac{3}{4} \pi r^2}{\pi R^2} = \frac{3r^2}{5r^2} = \frac{3}{5}$$

3030.- Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada (quatre semicercles iguals i tangent) i l'àrea del cercle exterior.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OQ} = R$

Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PT} = \overline{PQ} = r$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle isòsceles $\triangle OTP$:
 $\overline{OP} = r\sqrt{2}$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle isòsceles $\triangle OPQ$:

$$R^2 = r^2 + 2r^2$$

$$R^2 = 3r^2$$

L'àrea entre la zona ombrejada i l'àrea exterior és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_O} = \frac{4 \cdot \frac{1}{2} \pi r^2}{\pi R^2} = \frac{2r^2}{3r^2} = \frac{2}{3}$$

